

A MAGYARORSZÁGI SZ. FERENCZRENDIEK LATIN
LEVELEZŐJE 1532—1535-ből,
A BUDAPESTI FERENCZIEK KÖNYVTÁRÁBAN.

Közli: Csontos János.

Több évi nyomozásaim azon tapasztalásra vezettek, hogy a magyarországi szerzetesrendek, káptalanok, püspökségek és egyes egyházak könyvtárai a hazai középkori bibliographia szempontjából még csak igen kis részben vannak kiaknázva, s hogy az itt nagyobbára ismeretlenül lappangó régi kéziratok és ősnymtatványok között a buvár sok ismeretlen adalékot hozhat napfényre hazánk középkori irodalomtörténetéhez.

Hivatkozom csak a pozsonyi, szentantali és csiksomlyói ferenczrendiek könyvtáaira, melyeknek átkutatása irodalomtörténetünknek egy ismeretlen XV. századi szövegjavítót (emendator) több ugyane századi könyvmásolót, egy corvin-incunabulumot és egy XVI. századi magyar ritkaságot gyümölcsözött, s azt hiszem, nem tévedek, midőn állítom, hogy a fönntemlített könyvtárakban rendszeresen folytatott kutatások még ezeknél is nagyobb eredményeket fognak felmutatni.

E szempontok vezéreltek a mult hetekben a budapesti sz. ferenczrendiek könyvtárába, hol a magyarországi könyvmásolók és betűfestők történetéhez kerestem adatokat.

Főtisztelendő Piry Czirjék úr, a rend több ízben volt tartományfőnöke, s jelenleg a zárda könyvtárnoka, kinek nevét boldogemlékű Toldynk irodalomtörténetünkben a Piry-hártya által örököltette meg, nagy előzékenységgel fogadott s készséggel mutatta meg a felügyelete alatti könyvtárt, mely a zárda második emeletén egy nagyobb és egy kisebb szobában egészen új szekrényekben van elhelyezve s mintegy 3000 kötetből áll. Vára-

kozásom ellenére nagyobbára újabbkori munkák, a theologia, hitszónoklat, magyar történet és irodalom köréből. Van köztük néhány XVII. századi magyar nyomtatvány s a hazai nevezetesebb történeti kútfőkből egy-két munka. Ősnyomtatvány azonban nincs a könyvtárban egyetlen egy sem. Sőt a XVI. század első tizedeiből is csak egyetlen egy munkát találtam, a magyarországi pálosok 1514-ki Missaléját,¹⁾ mely Velenczében Lichtenstein Péter műhelyében, Heckel István budai könyvárus megrendelésére nyomtatott, s arról nevezetes, hogy benne a 306. levélen a »Benedictio infirmantium oculorum« fejezetben, rubrummal nyomtatott latin szövegben »et da ei de semine« latin szók után, ezen három magyar szó, hasonlóan vörös nyomtatásban fordul elő: »**Bodog azzon theye.**«²⁾ De e missale is, mint értesültem, a pozsonyi ferenczrendiek könyvtárából került ide; más régi nyomtatványt pedig rajta kívül a gyűjteményben nem találtam. E hiány onnan magyarázható, hogy a budapesti ferenczrendiek középkori könyvtára a zárdával együtt többször elpusztult s régi könyveiből nem maradt fön jelen gyűjteményében³⁾ egyetlen egy sem.

Kérdeztem az érdemes könyvtárnok urat, nincsenek-e a gyűjteményben régi kéziratok, például missalék, breviariumok, melyeket talán magyarországi ferenczrendiek másoltak, de erre is tagadó felelet nyertem. Várakozásom ellenére meggyőződtem tehát, hogy ezen könyvtár specialis tanulmányaimhoz semmi adalékot nem nyújt.

Mindazonáltal kutatásomat még sem mondhatom egészen eredménytelennek.

Mielőtt ugyanis a könyvtárból távoztam volna, érdemes kalauzom szivessége egy latin kézíratra figyelmeztetett, mely levelezéseket tartalmaz, s a szentantali zárdá könyvtárából került

¹⁾ E missale kiadásból Knauz Nándor 5 példányt ismer, köztük a miénket is, mely úgy látszik a Horvát István kézírataiban említett pozsonyi példánnyal azonos. (Knauz N. A magyar egyház régi mise és zsolozsma könyvei, 54 l.

²⁾ Ez elnevezés Diószegi szerint a »Carduus marianus« nak felel meg. Az egész benedicto így hangzik: »Lege super infirmum et da ei de semine b. a. th. novem grana.«

³⁾ Ez valószínűleg 1715-ben keletkezett. Ekkor építették fel újból a pesti ferenczrendi zárdát

ide. Mohó kíváncsisággal vettem a hárttyába kötött könyvet kezembe, s midőn leveleit forgatni kezdtem meggyőződtem, hogy az a XVI. század első felében, és pedig 1535 táján iratott s nem egyéb mint a magyarországi sz.-ferenczrendiek formuláréja, mely az 1532—35-ki időközből hivatalos levelezéseket és levelezési mintákat foglal magában.

E formulárét, mely a magyarországi ferenczrendiek középkori cancelláriai praxisát a maga teljes valódiságában tünteti fel, kiváncsi a magyar tudományos közönségnek ez alkalommal bemutatni. Mivel azonban e terjedelmes kézirat nem pusztán styláris formulákból, hanem legnagyobb részében valóságos levelekből áll, melyek első sorban ugyan a magyarországi ferenczrendiek azon időbeli történetére vonatkoznak, de második sorban hazánk történeti és műveltségtörténeti viszonyaihoz nyujtanak nagyérdekű adalékokat, czélszerűnek találtam annak ismertetését két részre felosztani és pedig úgy, hogy jelen közleményben adom a formuláre bibliographiai leírását, a jövőben pedig tartalmi méltatását.

* * *

Ismeretes a tudományos irodalomban a középkori levelezők (formularia) történeti, jogtörténeti és műveltségtörténeti fontossága. Régi szokás levén a hivatalos levelezéseket és köziratokat bizonyos meghatározott szabályok szerint ünnepélyes formákban kiállítani, e formulákat a középkorban egyesek külön munkába összegyűjtötték, mely munka aztán az illető cancellária hivatalos formuláréját képezte. A legrégibb formuláré-gyűjtemények melyek a középkorból ránk maradtak: Cassiodorusnak Libri Variarum című munkája a VI-ik, s Markulf szerzetes formulái a VII-ik századból. E kérdésnek a külföldön tekintélyes irodalma van, elsőrendű történettudósok foglalkoztak vele, s főleg Palacky, ¹⁾ Rockinger, ²⁾ Wattenbach ³⁾ és Sickel ⁴⁾

¹⁾ Ueber Formelbücher überhaupt und die böhmischen insbesondere. — Abhandlungen der kön. böhmischen Gesellschaft der Wissenschaften. Prag. 1843 II. köt. 219. és 1848 V. k. 1. l.

²⁾ Ueber Briefsteller und Formelbücher des 11. bis 14. Jahrhunderts München 1861, 1863. — Quellen zur bayerischen u. deutschen Gesch. IX. k.

³⁾ Ueber Briefsteller des Mittelalters. Archiv für Kunde österreichischer Geschichtsquellen XIV. k. 29—94 l.

⁴⁾ Die Urkundenlehre der Karolinger. Bécs 1867. I. 109—184. l.

annyira kimerítették azt, hogy Voigt¹⁾ már 1863-ban méltán mondhatta: »hogy igen nehéz e kérdésről valami újat mondani.

A hazai irodalomban Kovachich Márton György foglalkozott e kérdéssel tüzetesen. Nagy fáradsággal összegyűjté különböző korból a magyarországi cancelláriai praxisra vonatkozó formulárékat s ezeket »*Formulae Solennes Styli in cancellaria curiaque regum foris minoribus ac locis credibilibus avtheticisque Regni Hungariae olim vsitati*« című munkájában Pesten, 1799-ben tette közzé.

Ez volt a hazai irodalom ezen ágában az első úttörő és alapvető munka. Nem szenved kétséget, hogy az azóta napfényre került újabb adatok tartalmát jelentékenyen bővíteni fogják, de el kell ismernünk, hogy megjelenésekor a tudomány színvonalán állott, s még ma is az egyedüli nagyobb szobású munka a mit e nemből birunk.

E munkában a XIV. századtól kezdve egész 1776-ig 23 formuláret találunk felsorolva. Ezek közül Kovachich 3at teljes szöveg szerint közöl, 12öt a formulák rubricái szerint ismertet, 8at pedig csak egyszerűen felemlít mint olyat, melynek létezéséről van tudomása.

Ezek között a legrégibb²⁾ a XIV. századból származik, s a Nagy Lajos uralkodása alatt dívott közjegyzői formulárékat ál-

¹⁾ Das Urkundliche Formelbuch des königl. Notars Heinrichs Italicus aus der Zeit der Könige Ottokar II. und Wenzel II. von Böhmen Archiv für Kunde österr. Geschichtsquellen. 1863. XXIX. köt. 1. 1.

²⁾ Nem szenved kétséget, hogy őseink midőn a keresztyén civilizációt elfogadták, egyéb intézményekkel együtt a cancelláriai praxist is a külföldről vették át. Mily formák befolyása alatt történt ez, vajon a német, olasz, francia vagy a cseh cancelláriai praxis volt nálunk kezdetben mérvadó és mennyiben alkalmazkodott ez későbbben a nemzet geniusához, ennek felderítését a jövőndő buvárlatoktól várjuk. Annyt mindenesetre okleveleink világos szövegéből következtethetünk, hogy már az árpádházi királyok idejében az ország egyházi, politikai, jogi és törvénykezési viszonyainak megfelelő cancelláriai praxissal kellett bírunk, ha nem is maradtak ránk ez időkből hivatalos formulárek. Régi királyi könyveinkkel (*Libri Regii*) együtt a cancelláriai hivatalos levelezők is elvesztek, s Nagy Lajos »*Ars notarialis*«-án kívül régiebb magyarországi levelezőt még ma sem ismerünk. Még a XV. században is, sőt a XVI.-dikban egészen a mohácsi vészig fölötté ritkák a magyarországi levelezők. Nekem

lítja elénk. Czíme: »Ars notarialis formularia seu sub Ludovico I. Rege Hungariae conscripta. Szerzője ismeretlen. Eredetije a bécsi cs. udvari könyvtár DCI. jegyű XIV. századi latin codexében a 104—139 leveleken foglaltatik.¹⁾

Ezután a »Stylus Cancellariae Mathie I. Hungariae Regis« czimű formularé következik, mely ismeretlen szerzőnek hihetőleg 1464-ben szerkesztett compilációja. Targyalja a Mátyás király cancelláriájában használni szokott formulákat. Eredetije a pécsi püspöki könyvtár egy XV—XVI. századi codexében őriztetik.²⁾

Időrendben a harmadik Nyirkállay Tamás 1476-ból származó gyűjteménye, mely az előbbihez hasonlóan a Mátyás király cancelláriájában szokásban lévő formulákat állítja egybe. Ez valamennyi között a legterjedelmesebb, s mint autograph codex a

háromról van tudomásom, melyek a Kovachich gyűjteményében fölvéve nincsenek. Az egyik: »Collectio formularium in foro Judiciali regni Hungariae olim usitatorum sub Elisabetha et Sigismundo Hungariae Rege.« XVI. századi kézirat a bécsi cs. udvari könyvtárban; a másik: János pécsi püspök rövid formuláriuma 1464-ből; (kiadta Koller a pécsi könyvtár egy kéziratából V. k. 205—219 l.) a harmadik: Demetrii de Nyás Vicarii generalis Formularium Ecclesiae Strigoniensis 1520-ból az esztergomi főegyházmegyei könyvtárban. (Említi Kovachich »Repertorium expeditionis litterariae« czimű jelenleg a múzeumi könyvtár tulajdonát képező kéziratában. Cod. Mss. lat. 139. fol. 226 l.) A külföldi nevezetesebb formulárok, melyekben magyarországi vonatkozású levelezések nagyobb számban jönnek elő a következők: Kunicunda cseh királyné formulárkönyve a XIII. századból. Kiadta Palacky »Abhandlungen der kön. böhm. Gesellschaft der Wissenschaften.« 1843. II. I. Rudolf és I. Albrecht formulárkönyve a XIV. századból. Kiadta Palacky ugyanitt. Egy levelező I. Rudolf és I. Albrecht idejéből. Erlangeni XIV. sz. kézirat. Kiadta Dr. Stobbe az Archiv für österreichische Geschichtsquellen etc. XIV. köt. 305—378 l. Henricus Italicus kir. közjegyző oklevél formulája II. Ottokár és II. Wenzel idejéből. Kiadta Dr. Voigt János Archiv f. öst. Gesch. XXIX. köt. 1 l. — Liber Cancellariae Stanislai Ciolk. A lengyel királyi cancellária levelezője a hussita mozgalmak idejéből. Kiadta Dr. Caro I. az Archiv XLV. köt. 321—544 és LII. köt. 1—274 l.

¹⁾ Kovachich Formulae solennis styli I l.

²⁾ U. o. V. l.

pécsi püspöki könyvtárnak egyik kiváló dísze. Czíme: *Thomae de Nyirkálló Stylus cancellariae sub Mathia Corvino.*«¹⁾

Hasonlóképen a pécsi könyvtár azon codexében, mely a Mátyás korabeli 1464 i. stylust foglalja magában, találjuk a II. Ulászló király uralkodása alatt divott cancellariai formulákat ismeretlen szerzőtőlösszegyűjtve. E gyűjtemény tartalmát rubrikák szerint közli Kowachich a IV. helyen a következő czím alatt: »*Rubrica formularum styli Wladislai II. in Cod. Mss. Bibliothecae Quinque ecclesiensis comprehensi*»²⁾

Az ötödik formulare II. Ulászló és II. Lajos királyok cancellariai praxisát foglalja magában s szintén ismeretlen szerző munkája. Eredetijéről Kowachich nem emlékezik meg, s így sem iratási idejét sem leheljét nem ismerjük. Czíme: »*Formularium sub Wladislao II. et Lud. II. Regibus Hungarie potissimum conscriptum complectens formulas expeditionum cancellariae regiae insertis pluribus diplomatibus realibus.*«³⁾

A hatodik Báchy Ferencz II. Ulászló titkárának formulájára, melyet Istvánfi Miklós, Ruttkay András és mások folytattak, s mint autograph kézirat jelenleg az egri érseki könyvtárban van, hova Szirmay Antal gyűjteményéből került. Ennek tartalmáról azonban Kowachich semmi említést nem tesz.⁴⁾

E hat codexben birjuk Kowachich által összeállítva a magyarországi középkori formulare irodalmat; a többi 15 minta későbbi idők termékei s mint ilyenek jelen értekezésünk keretébe nem tartoznak.

A középkor és az újkor közé van ékelve a magyarországi sz.-ferenczrendiek 1532—1535-ből való latin levelezője, melyet Kowachich nem ismert, de mely egykorú kéziratban maradt ránk.

E kéziratot van szerencsém most részletesen bemutatni.

A kézirat a XVI. század első felében, körülbelül 1535 után három különböző, de egykorú, kéz által latin nyelven van

¹⁾ Kowachich *Formulae solennis styli VIII. l.*

²⁾ U. o. XXVIII. l.

³⁾ U. o. XXXI. l.

⁴⁾ U. o. CCV. l.

írva. Fehér hártya kötése valószínűleg a múlt századból származik. Magassága 15 szélessége 10 centimeter. Elején végén csonka s jelenleg 243 illetőleg 235 beírt papírelvéből áll. E kétféle számozás onnan ered, hogy a levelek, mikor a kéziratot utoljára kötötték, már régebben meg voltak számozva, s így kerültek a mostani borítékba ¹⁾ Mivel pedig a kézirat a régi számozás szerint jelenleg a 8. levéllel kezdődik s a 243-ikkal végződik, elejéről tehát 7 s végéről nem tudni hány levél hiányzik, leveleinek száma a régi számozás szerint 243 az új szerint pedig, ha a régi 8-ik levelet most elsőnek vesszük, 235-ből fog állani. Én ismertetésemben a régi számozáshoz ragaszkodom, s közleményem folyamában a levélszámoknál mindig arra fogok hivatkozni.

A kézirat írásbeli jelleme: *cursiv minuscula*, három különböző, bár egykorú kezekre valló, írással. A sorok száma laponként 27—32 között váltakozik. A szövegben egykorú javítások vagy jegyzetek nincsenek. A felírások nagyobb részét miniummal írvák; a hol pedig fekete felírások vannak, a rubricator ezeket vörössel festette ki. Általában a vörös szín a codexben nagy szerepet játszik; *custos* vagy más féle egykorú jelzések azonban a leveleken sehol sem láthatók. A quaterniókat tehát meg nem állapíthatjuk. Magyar nyelvemléket sem találtam a szövegben.

A kézirat különben jó karban van. A hiányzó részeket le számítva majdnem teljes épségében van meg. A meglevő ép levelek között mindössze csak négy levél csonka; a többi levelek vízfoltosak ugyan, de a szövegnek sehol semmi baja. Könyvkötői rendelleneségekkel azonban e kéziratban is találkozunk. Több helyütt egyes levelek részint fel vannak cserélve, részint hiányoznak, úgy hogy a szöveg némely helyeken hézagokat mutat. De e hézagok már megvoltak, mielőtt a kéziratot utoljára kötötték volna, mert a levelek régi számozása, a felcserélt vagy hiányzó levelekre való minden tekintet nélkül szakadatlanul foly. Ily levél sőt egész quaternio felcserélések a középkori kéziratokban épen nem ritkák.

¹⁾ Erről tanúskodnak a számjegyek régi vonásai s a vágás által a lapszéleken okozott betű- és számcsontok.

A kézirat provenienciájáról csak annyit tudunk, hogy a szentantali ferenczrendiek könyvtárából került a budapesti ferencziek gyűjteményébe.

Van ugyan a borítékán egy signatura, mely kis fehér papír szeleten 360. számmal van jelölve, de hogy melyik könyvtaré legyen az? azt meghatározni nem tudjuk. Annyi azonban kétségtelen, hogy a kézirat a magyarországi sz.-ferenczrendiek használatára készült.

Mi lehetett egykorú címe, nem ismerjük. Az első és utolsó levelek, melyeken a könyv címe szokott kitéve lenni, a kéziratból hiányzanak. A boríték hátára egy mult századi kéz azt írta ugyan: »Epistolae scriptae a vetusta manu cujusdam«, de ezt, mint önkényest, valódi címnek el nem fogadhatjuk. Hasonló indokból nem fogadjuk el azon címet sem, melyet egy másik mult századi kéz a szöveget megelőző második tiszta levélen e három szóban foglalt össze: »Liber Epistolarum Scriptarum.« Hanem a kézirat tartalmát tekintve azt tartom, hogy az a magyarországi ferenczrendiek hivatalos formulájára, vagyis levelezője, mely azon leveleket tartalmazza, melyeket a rend a hazai egyházi és világi hatóságokkal, és egymással való hivatalos érintkezésekben 1532—1535-ben váltott. És pedig alakja után ítélve kézi levelező, (manuale) mely régibb és egykorú formulákból és levelekből valószínűleg oly célra készült, hogy azt könnyű szerrel lehessen zsebben hordani, s adandó alkalommal használni. Szerzőjét nem ismerjük. Tekintve azonban, hogy a kéziratban három különböző írás létezik, azt hiszem, hogy három egykorú egyén compilálta, kik minden valószínűség szerint magyarországi ferenczrendiek voltak.

Valószínűleg ők voltak a codex másolói is.

A formularé szövege két tiszta makulatur levél után a 8-ik levéllel kezdődik. Elejéről tehát 7 beirt levél hiányzik; de ezek már akkor sem voltak meg mikor a codexet utoljára kötötték. Most a »valet diu suam negare egestatem« szók képezik a szöveg kezdő sorát, mely a pesti convent egy XVI. századi évnélküli levelének folytatása. Ezután a kézirat 243 levelén keresztül következnek a különböző levelek és levélminták 1520—1535-ig, és a 243^b levélen: »bene valetate in domino iehsu christo« szavakkal megszakadnak, a hol a codex végződik. A 23. és 24. levél között,

továbbá a 85. és 86, 90. és 91, 97. és 98, 100. és 101, 102. és 103, 104 és 105, 106. és 107. 114. és 115, 134. és 135, 173. és 174. levelek között hézagok vannak, a mennyiben a könyvkötő a leveleket, vagy elcserélte, vagy tévesen kötötte egymás mellé, miáltal a szöveg tartalma szenvedett.

A 103. levél félig a 186., 187. és 196. levelek kis részben csonkák. A kiányzó részeket tiszta papirlevél pótolja.

A t. olvasó tájékozására alább egész terjedelmében adom a kéziratban foglalt levelek és formulák rubrikáit azon sorrendben, a mint egymásután következnek.

Most még a levelek és formulák természetéről kívánok né, melyeket elmondani.

Az kétségtelen, hogy a kézirat a magyarországi ferenczrendi előljáróknak 1532—1535 között folytatott levelezéseit foglalja egybe. Az előljárókhoz tartoztak ez időben: a minister provincialis generalis, minister provincialis Hungariae, vicarius provinciae, custos custodum, custos custodiae, vicecustos, visitorator a gvardian és a vice gvardian. Ezek írták a leveleket, s ezek számára készült aleveléző.

A levelek könyörgő, üdvözlő, köszönő, vigasztaló, kérő, korholó, ajánló, meghívó, panaszló, fegyelmi, gazdasági és más természetűek, s a magyarországi ferencziek akkori szervezetét, a hazai társadalom majdnem minden rétegetével folytatott sűrű érintkezéseit, és fejlett cancelláriai praxisát a maga valóságában tüntetik fel. A szerzet levelezést folytatott a pápával, a királylyal. érsekekkel, püspökkel, nádorral, erdélyi vajdával, kamara gróffal, fő- és alispánokkal, káptalanokkal, lelkészekkel, más szerzetekkel, egymás között, a patronusokkal, confraterekkel, terciariusokkal és másokkal. Levelezései első sorban a ferenczrendiek történetére vonatkoznak, de az egyes levelekben elszórt egykorú adatok hazánk azon időbeli történetéhez és műveltségtörténetéhez oly becses anyagot szolgáltatnak, hogy azokat egy külön tanulmányban lesz szerencsém, más alkalommal bemutatni.

Magáról a levelezőről megjegyzem még, hogy az megfelelő azon kellékeknek, melyeket a tudomány a középkori formulárekra nézve megállapított.

A levelek nem szoros chronologiai rendben, nem is mindenhol tárgyak szerint, hanem majd a külső formák, majd pedig a compilerok önkénye szerint következnek. Igy például II.

Lajos király egy levele a pápához 1520-ból, mely a legrégebb keltezett levél a codexben, a 195^a-ik levélen egy 1534-ben kelt levél után következik, holott ezt már több 1535-ben kelt levél megelőzte. A levélírók és címzettek személynevei legnagyobb részben ki vannak hagyva s N. betűvel pótolva. Legtöbb helyen a keltezési hely és év is hiányzik. Ha a Palacki ¹⁾ által a középkori formulárokra nézve felállított theoriát a mi levelezőnkre alkalmazzuk, azt találjuk, hogy az általa csoportosított 4 osztály mindegyikéből találunk itt formulákat.

Ezek legnagyobb részben valóságos levelek, melyeknek összegyűjtésekor a compilerok majd a levélírók és címzettek személyneveit, majd pedig a keltezési helyneveket és éveket hagyták ki. Vannak azonban oly levelek is, melyek a valódi levél minden kellékét birják. Ismét vannak mások, melyek csupán száraz formulákat tartalmaznak, változatos bevezetésekkel (arenga) clausulákkal, suprascripciókkal és címzésekkel

Ha azt vizsgáljuk, hogy a magyarországi szent ferenczrendiek melyik tartományáé volt e levelező, azon minden kétséget kizáró eredményre jövünk, hogy a Salvatorianusoké. Ez elnevezés fordul elő a provincialisok czimei között, s ezt bizonyítják a formuláréban megnevezett akkori zárdák, melyek egytől egyik a Salvatorianusok birtokában voltak. ²⁾ Tudvalevőleg az Üdvözítőről nevezett ferencziek a bosna-argentinai provinciából keletkeztek, midőn 1444-ben mint külön magyarországi vicariatus ettől elváltak. 1517-ben X. Leo pápa alatt lett a vicariatusból provincia, mely 1523-ban az Üdvözítőről címzett nevezetet nyerte. E tartomány birta a XV—XVI. században a pesti zárdát is, mely most a Marianusoké.

Van-e az Üdvözítőről nevezett ferenczrendi tartomány — mint Kovachich is mondja — gazdag levéltárában vagy évkönyveiben valami nyoma annak, hogy e formulárét valamikor birta volna, avagy létezik-e a magyar és erdélyországi ferenczrendiek

¹⁾ Ueber Formelbücher überhaupt und die böhmischen insbesondere. Abhandlungen der böhmischen Gesellschaft der Wissenschaften. Prag, 1845. II. Bd 219 l.

²⁾ Fridrich. Historia provinciae Hungariae ordinis minorum S. Francisci strictioris observantiae SS. Salvatoris. Cassoviae 1759 I. 26—30 l.

gyűjteményeiben általában ehez hasonló XVI. századi kézirat, arról felvilágosítást adni nem tudok. Mindenesetre kívánatos volna ez irányban a nyomozásokat megindítani.

Arról sincs tudomásom, hogy ezen formulárét, melyet a ferenczrendiek Marianus — tartománya irodalmunknak megőrizett, tudásaink közül felhasználta-e valaki? — Vándorlási történetét nem ismerjem; de alig hiszem, hogy boldogemlékü tudásaink közül Kaprinay, Hevenessi, Pray, Cornides, Kovachich, gróf Batthyányi Ignác vagy Jankovich ne bírtak voltak róla tudomással. A kéziratban szórványosan előforduló jelzések mutatják, hogy egyes leveleit valaki már régebben használta. Arról azonban nincs tudomásom, hogy irodalmunkban valaki tüzetesen ismertette volna.

A főtisztelendő könyvtárnok úr említette ugyan előttem, hogy a kéziratot egy alkalommal dr. Somogyi Károly esztergomi kanonok úrnak megmutatta, de hogy ismertette e ez valahol tüzetesen annak nyomára nem jöhöttem.

A kézirat mindenesetre érdekes mint formuláré, és érdekes mint leveles könyv, mert oly időből maradt ránk, melyből hasonló írásműveket a hazai irodalomban vajmi keveset ismerünk. Mindenesetre figyelemre méltó körülmény, hogy míg a magyarországi püspökségek, káptalanok, hiteles conventek és más, történeti szerepet játszó szerzeteseinktől alig maradt ránk a középkorból valami nevezetesebb ilyenmü emlék, addig a kolduló Ferenczrendi szerzet régi cancelláriai praxisát a maga teljes valóságában birjuk a budapesti ferencziek codexében megőrizve.

Megjegyzem még, hogy ezen kéziraton kívül még három XV—XVI. századi kézitról van tudomásom, melyek a magyarországi salvatorianusok provenienciájával birnak.

Ezek közül kettő a gr. Batthyányi-féle könyvtárban van Gyulafehérvárott. Czimök »Constitutiones Familiae hungariae fratrum Minorum de Hungaria« 1499—1505 8 r. 101 l. ¹⁾ továbbá: Quaedam annotationes ex cronica fratrum minorum in duobus Regnis videlicet Bosne et Hungariae habitantium; necnon Blasii de Zalca et continuatorum eius cronica fratrum minorum de observancia Bosne et Hungariae.« Ez utóbbit kiadta Toldi Analectáiban 213—315 l. A harmadik kéziratnak, »Constitutiones provincie hungarie fratrum scilicet minorum S. Francisci de Obser-

¹⁾ Valószínűleg Laskó Osvát munkája. Fridrich I. 14.

vancia« a czíme. Czíme a XVI. századan Sóváron s jelenleg a müncheni kir. könyvtár birtoka. (Cod. lat. Mon. 9071 saec. XVI.) E kéziratból adott ki 1879-ben Keinz Frigyes »Zwei alte Ungarische Texte aus einer Handschrift der k. Bayer. Hof- und Staatsbibliothek« czím alatt két magyar nyelvemléket s értekezésében a latin kéziratot részletesen ismertette.

Fölötte kívánatos volna, hogy ezen négy kézirat, mely a magyarországi ferenczesek történetéhez nagybecsű adatokat szolgáltat,¹⁾ egy külön munkában kiadassék. Addig azonban tájékozásul álljanak itt a budapesti ferenczrendiek formuláréjának rubrikái, melyek ily sorrendben következnek:

8a levél (folio): A pesti convent egy évnélküli XVI. csonka levele »valet suam portare egestatem« mondaton folytatva.

8a–9a l: Epistola supplicatoria pro piscibus procurandis. Ex adusto conventu, év nélkül.

9a l: Petuntur pisces procurari. Hely és év nélkül.

9b l: Epistola supplicatoria ex parte piscium. H. és é. n.

9b–10a l: Epistola supplicatoria pro rethe. H. és é. n.

10a, b l: Alia epistola ad idem. Datum Waradini, é. n.

10b–11b l: Epistola supplicatoria pro vino. H. és é. n.

11b–12a l: Epistola supplicatoria pro socio consolabili et honesto ac discreto. H. és é. n.

12a, b l: Epistola, ut munus accipiatur grato animo et tandem oracionem petit. Ex Zanto é. n.

13a, b l: Sequitur epistola supplicatoria. Ex Zalard in vigilia nativitatis deifere virginis marie Anno gracie 1532.

13b–14a l: Laudatoria epistola supplicatoriaque simul. H. és é. n.

14a–15a l: Regratiatoria epistola supplicatoriaque simul. Ex loco nostro de n. é. n.

15a, b l: Epistola conqueritoria et supplicatoria. H. és é. n.

15b–16b l: Regratiacio et supplicacio pro oleo. H. és é. n.

16b l: Regratiacio et supplicacio pro lardis. H. és é. n.

17a, b l: Beneficiorum regratiacio et supplicacio pro oracionibus petendis et fundendis. Ex pesth in festo Beatorum philippi et iacobi apostolorum, Anno gracie etc.

¹⁾ Hol a levél évszáma kitéve nincsen, ott az iratásra nézve 1535 utáni idő a keltezésre pedig a szövegből kipuhatulandó évszám értendő

18a l: Regraciatio beneficiorum et supplicatio pro elemosina pecuniaria. H. és é. n.

18b–19a l: Graciarum accio pro preteritis beneficys et supplicatio pro vino, melle, lardis et frumento ac alys etc. H. és é. n.

19a, b l: Epistola regraciatoria et supplicatoria. H. és é. n.

19b–20b l: Supplicatoria pro vestitura epistola. H. és é. n.

20b–21a l: Epistola supplicatoria pro griseo habituque. H. és é. n.

21a–22a l: Epistola supplicatoria pro griseo. Ex pesth post festum ducis emerici die iouis. Anno christi 1532.

22a, b l: Alia epistola supplicatoria pro griseo. Datum in conventu nostro Strigoniensi, é. n.

22b l: Epistola supplicatoria pro griseo. H. és é. n.

23a l: Ad idem Breuis epistola. Ex loco nostro, é. n.

23a–23b l: Epistola supplicatoria pro habitu. H. és é. n.

24a l: Csonka levél, adhuc supersit et ubi sit kezdettel. H. és é. n.

24a, b l: Epistola supplicatoria ad visitatorem, vt perscrutetur de veritate facienda de depositione gwardiani. H. és é. n.

25a, b l: Sequuntur epistole regraciatorie et qualiter gracie sunt agende. H. és é. n.

25b–26b l: Beneficiorum regraciatio. H. és é. n.

26b l: Epistola regraciatoria pro munere. H. és é. n.

26b–27a l: Epistola ejusdem materiae pro beneficio. H. és é. n.

27a, b l: Epistola regraciatoria. H. és é. n.

27b l: Graciarum actio pro dispositione griseorum. H. és é. n.

28a l: Causa Veniam petendi. H. és é. n.

28a l: Qualiter gracie sunt agende. H. és é. n.

28b l: Beneficiorum regraciatio. H. és é. n.

28b–29a l: Epistola ejusdem materie regraciatoria. H. és é. n.

29a l: Epistola ejusdem materie optima. H. és é. n.

29b l: Graciarum actio pro hospitalitate. H. és é. n.

30a l: Regraciatio. Ex Ozora, 1533.

30a, b l: Epistola regraciatoria pro vino et frumento. Ex Ozora, 1533.

31a l: Beneficiorum regraciatio. Ex Ozora, 1533.

31b–32a l: Epistola ejusdem materie. Ex Ozora, é. n.

32a, b 1: Epistola regraciatoria pro lardis. Ex Ozora, Anno gracie, 1533.

33a 1: Epistola ejusdem materie breuior. Ex Ozora, 1533.

33a, b 1: Alia de eadem materia. Ex Ozora, é. n.

33b–34b 1: Alia ad idem prolixior. H. és é. n.

34b–35a 1: Regraciatoria epistola optima. Ex Ozora, é. n.

35a, b 1: De eadem materia. Ex Ozora, 1533.

35b–36a 1: Epistola ejusdem materie. Ex Ozora, é. n.

36a, b 1: De eadem materia. H. és é. n.

36b–37a 1: Graciarum actio pro griseo. H. és é. n.

37b 1: Epistola regraciatoria. H. és é. n.

37b–38a 1: Alia ejusdem materie. Ex Ozora, feria secunda post dominicam primam quadragesime, Anno gracie 1533.

38b 1: Alia ejusdem materie epistola. H. és é. n.

39a 1: Sequuntur epistole responsiue. Ex loco Ozore, é. n.

39a–40a 1: Alia epistola eiusdem materie. Ez Ozora, Anno gracie 1533.

40a–41b 1: Alia responsiua epistola. H. és é. n.

41b 42b 1: Alia epistola responsiua breuior. Ex Ozora, 1533.

42b 1: Alia epistola responsiua breuis. H. és é. n.

42b–43a 1: Epistola Responsiua de carpentarijs. H. és é. n.

43a, b 1: De eadem materia breuior. Ex Kwssal é. n.

43b 1: Alia epistola ex precedenti materia. H. és é. n.

44a, b 1: Alia responsiua epistola. H. és é. n.

44b 1: Alia responsiua breuis. Ex loco nostro, é. n.

44b 1: Ad idem breuis. H. és é. n.

45a 1: Sequuntur epistole eredencionales. Quarum prima est hec. H. és é. n.

45a, b 1: Alia epistola eredencionalis. Ex Ozora, é. n.

45b 1: Alia epistola eredencionalis. Ex conuentu Bu densi, 1533.

45b–46a 1: Alia eiusdem materie. H. és é. n.

46a 1: Alia de eadem materia. Ex loco nostro de n. 1533

46b 1: Alia in minori forma. H. és é. n.

46b 1: Alia ejusdem materie. H. és é. n.

46b–47a : Alia de eadem materia. Ex Pesth é. n.

Epistola eredencionalis. H. és é. n.

47a 1: Alia de eadem materia optima. H. és é. n.

- 47a, b 1: Alia de eadem materia, cum clausula. H. és é. n.
 48a, b 1: Sequuntur epistole gratulatorie. H. és é. n.
 48b 1: Alia epistola ejusdem materie. H. és é. n.
 49a, b 1: Alia epistola gratulatoria. H. és é. n.
 49b-50b 1: Alia epistola gratulatoria optima. Ex loco
 Ozore, 1533.
 50b-51a 1: Alia epistola ejusdem materie. Ex loco nostro
 Ozore, é. n.
 51a, b 1: Epistola jocosa sew consolatoria. H. és é. n.
 51b : Alia epistola ejusdem materie. H. és é. n.
 51b-52a 1: Alia de eadem materia jocosa. H. és é. n.
 52a, b 1: Alia epistola consolatoria siue iocosa. H. és é. n.
 52b-53a 1: Epistola consolatoria. H. és é. n.
 53a, b 1: Alia epistola consolatoria. H. és é. n.
 53b-54a 1: Alia epistola ejusdem materie. Ex loco nostro
 Ozore, é. n.
 54a-55a 1: Alia epistola ejusdem materie. H. és é. n.
 55a, b 1: Epistola consolatoria et faceta ad patrem visitato-
 rem. H. és é. n.
 56a 1: Epistola predicatori causa solacj. H. és é. n.
 57a, b 1: Sequuntur epistole lamentatorie. H. és é. n.
 57b-58a 1: Alia epistola ejusdem materie. H. és é. n.
 58a 1: Alia de eadem brevior. H. és é. n.
 58a, b 1: Alia epistola lugubris. H. és é. n.
 58b 1: Alia breuis. H. és é. n.
 58b-59a 1: Alia epistola ejusdem materie. Ex Ozora, Anno
 graciae, 1533.
 59b 1: Narratur obitus fratris. H. és é. n.
 59b-60a 1: Alia epistola ejusdem materie. Ex conuentu
 nostro Waradiensis, die septima novembris. Anno dni 1534.
 60a-61a 1: Alia ejusdem materie brevior. Ex loco nostro, é. n.
 61a, b 1: Vocacio gwardianorum ad capitulum prouinciale.
 H. és é. n.
 62a 1: Discretis ad capitulum patribus. H. és é. n.
 62a 1: Vocacio eorum, qui non erunt de consistorio H.
 és é. n.
 62b-63a 1: Epistole euocatorie. eorum, qui erunt in con-
 sistorio. H. és é. n.

- 63b 64a 1: Alia epistola ejusdem materie Két clausulával.
H. és é. n.
- 64b 1: Ad consulendum vocans. H. és é. n.
- 64b–65a 1: Alia epistola Breuior. H. és é. n.
- 65a, b 1: Vocatoria ad prouinciam alicujus prelati epistola.
H. és é. n.
- 65b 1: Alia eiusdem materie. Ex Kwssal, é. n.
- 65b–66a 1: De eadem materia. H. és é. n.
- 66a, b 1: Alia ad prouinciam ministri. Ex loco nostro,
de n. 1534.
- 66b–67a 1: Vocatoria epistola prelati H. és é. n. Két clau-
sulával.
- 67a, b 1: Epistola responsiua ad prefata. H. és é. n.
- 67b–68a 1: Epistola vocatoria de fratre fugitiuo et apostata.
H. és é. n.
- 68a, b 1: Epistola pro novicijs recipiendis ad ordinem.
H. és é. n.
- 68b 1: Alia ad idem breuior. H. és é. n.
- 68b–69a 1: Alia epistola de eadem materia. H. és é. n.
- 69a 1: Alia precedenti similis H. és é. n.
- 69a, b 1: Alia epistola ad idem. H. és é. n.
- 69b 1: Alia ad idem. H. és é. n.
- 69b–70a 1: Alia de eadem materia. H. és é. n.
- 70a, b 1: Alia eiusdem materie. H. és é. n.
- 70b 1: Quando mittit prelatus ordinem intrare volentem ad
locum. H. és é. n.
- 70b–71a 1: Quando pater minister mittit aliquem ad locum
vel conventum vt ad ordinem recipiatur. Ex loco nostro de
Kwssal, 1534.
- 71b 1: Sequuntur epistole de vestitura. H. és é. n.
- 71b 1: Alia ad idem breuior. H. és é. n.
- 71b–72a 1: Alia ad idem epistola. H. és é. n.
- 72a 1: Alia epistola de vestitura. H. és é. n.
- 72a, b 1: Epistola de eadem materia. H. és é. n.
- 72b–73a 1: Alia epistola de griseis. H. és é. n.
- 73a, b 1: Alia ad idem brevis epistola. Ex loco nostro de
Kwssal, Anno gracie 1534.
- 73b 1: Alia ad idem. H. és é. n.

- 74a 1: Epistola de griseis Brevis. Hely nélkül, 1534.
- 75a 1: Sequuntur epistole de procuracione alicuius rei. Ex oco nostro de n. Anno gracie 1534.
- 75b 1: Epistola de procuracione granorum lini et olei. Hely nélkül, 1534.
- 76a 1: Epistola de procuracione vestimenti secularis. Ex loco nostro de n. V. die mensis novembris, Anno gracie, 1534.
- 76b–77a 1: Sequuntur Epistole reprehensivae H. és é. n.
- 77a 1: Postulatur subsidium. Strigonii ex beata virgine xx die februarii, Anno gracie 1534.
- 77b 1: Postulatio subsidii ad capitulum. H. és é. n.
- 78a 1: Epistola quod Capitulum sit abbreviatum ad dominicam terciam.
- 78a, b 1: Epistola utrum capitulum provinciale debeat prorogari ad penthecosthes. Ex Gyula év nélkül.
- 78b–79a 1: Epistola quod provinciale capitulum est prorogatum ad penthecosthes. H. és é. n.
- 79b–80a 1: Epistola quod capitulum provinciale est prorogatum ad penthecosthes. H. és é. n.
- 80a, b 1: Epistola de incertitudinibus capituli provincialis. H. és é. n.
- 81a 1: Epistole de muneribus mittendis. H. és é. n.
- 81b 1: Alia epistola de munere. Ex desolato loco év nélkül.
- 81b–82a 1: Alia ad idem. H. és é. n.
- 82a b 1: Alia epistola pro munere. H. és é. n.
- 82b 1: Vel sic alio modo, cum clausula. H. és é. n.
- 83a 1: Epistola excusatoria. Ex Kwssal, 1533.
- 84a 1: Responsio ad prefata. H. és é. n.
- 84a 1: Epistola regraciatoria pro munere H. és é. n.
- 84b–85a 1: Alia epistola ad idem. H. és é. n.
- 85b–86a 1: Epistola regraciatoria pro munere. H. és é. n.
- 86a, b 1: Epistola ad tribulatos. H. és é. n.
- 86a–87b 1: Epistola ad consolandum tristem super mortem alicuius optima. In conventu nostro de n. 1533.
- 87b–88b 1: Epistola ad consolandum tristem super mortem fratrum optima. H. és é. n.
- 88b–89a 1: Epistola ad consolandum tristem super combustionem locorum. H. és é. n.

- 89b—90b 1: Epistola ad consolandum tristes. H. és é. n.
90b—91b 1: Ad consolandum infirmos epistola. H. és é. n.
91b—92b Epistola compassiva ad consolandum infirmum optima. H. és é. n.
92b—93a 1: Alia Epistola compassiva. H. és é. n.
93a, b 1: Epistola ad aliquem ne contristetur super mortem patris. H. és é. n.
94a, b 1: Futuro ministro generali ac diffinitoribus H. és é. n.
94b—95b 1: Epistola ad capitulum provinciale pro eo vt gwardianum et aliquot fratres mittatur ad combustum et desolatatum claustrum. H. és é. n.
95b—96a 1: Alia epistola vt locus acceptetur. H. és é. n.
96a, b 1: Alia commissario curie. H. és é. n.
96b—97a 1: Comendaticia ad Italiam euntibus. H. és é. n.
97a, b 1: Epistola Commendaticia. H. és é. n.
97b—98a 1: Commendaticio nunciorum. H. és é. n.
98a, b 1: Alia ejusdem materie. H. és é. n.
98b 1: Alia ad idem. H. és é. n.
98b—99a 1: Alia epistola promissiuua. Ex loco nostro de Zantho, 1534.
99a, b 1: Venie postulacio. H. és é. n.
99b 1: Alia epistola ad idem. (Csonka.)
100a, b 1: Exhortacio ex parte visitationis (sic.) H. és é. n.
100b—101a 1: Epistola exhoruatoria vt fratres mittantur ad loca magis thuciora ne interficiantur a pessimis thurcis. H. és é. n.
101a, b 1: Epistola de eadem materia. Ex loco nostro de n. anno gracie 1534 finis.
102a 1: Csonka kezdetü levél. H. és é. n.
102b—103a 1: Obvia vt in comitiva magnifici constituatur. H. és é. n. (Csonka.)
103a, b 1: Alia epistola reprehensi distribu-
cione e H. és é. n.
103b—104a 1: indigencia scribendi. H. és é. n.
104a, b 1: Alia vocacio ad capitulum; a végén csonka.
105 a 1: Ad idem a custode obvia optima. H. és é. n.
105a, b 1: Obvia custodis pro certis negociis expediendis.
H. és é. n.

105b 1: Litterae obuiales a guardiano pro negociis conventus vel loci disponendis. H. és é. n.

106a 1: Ad idem pro necessitatibus et negociis conventus vel loci disponendis. H. és é. n.

106a, b 1: Obvia pro disponendis necessitatibus. H. és é. n. XX^a die augusti.

106b 1: Obvia pro necessitatibus loci disponendis. H. és é. n.

106b 1: Obvia pro questa vinaria procuranda et facienda. H. és é. n.

107a 1: Csonka levél év és hely nélkül.

107a 1: Obvia de variis necessitatibus disponendis. H. és é. n.

107a, b 1: Ad idem. H. és é. n.

107b 1: Obvia pro negociis expediendis. H. és é. n.

107b 1: Obvia ad idem optima. H. és é. n.

108a 1: Littera obvialis pro ductore commissario per provinciam deputato. H. és é. n.

108a. b-106a 1: Sequuntur litterae confraternales et primo a generali ministro date. Datum Lugduni tempore generalis capituli é. n.

109a, b-110a 1: Littere confraternales a ministro provinciali date. H. és é. n.

110a, b 1: Littere confraternales magnifico domino. Datum in loco nostro de n. é. n.

110b-111a 1: Alia ad idem alicui egregio domino. Datum in conventu de n. 2^a die Marcÿ é. n.

111a, b 1: Littere confraternales pro Religiosis. H. és é. n.

111b-112a 1: Littere confraternales archydiacono et canonico. H. és é. n.

112a 1: Ad idem plebano et Vicearchydiacono. H. és é. n.

112b-113a 1: Littere confraternales notabilibus personis viduis. Datum in loco nostro de n. die XII. máj, é. n.

113a, b 1: Ad idem matronis viduis vel virginibus littere confraternales. H. és é. n.

113b 1: Alia ad relictas et virgines. H. és é. n.

113b-114a 1: Ad idem matronis. H. és é. n.

114a 1: Littere confraternales pro Kalendos. H. és é. n.

114a, b 1: Ad idem mulieribus vel viris. H. és é. n.

115a, b 1: Csonka levél. H. és é. n.

116a, b l: Littere confraternales a custode. H. és é. n.

116b—117a l: Sequuntur littere obviales pro fratribus clericis ad quatuor tempora destinandis. H. és é. n.

117a b l: Alia forma pro suscipiendis ordinibus. H. és é. n.

117b—118a l: Alia forma pro suscipiendis dyaconatus ordinibus. H. és é. n.

118a l: Alia forma breuior ad idem. H. és é. n.

118a, b l: Ad quatuor tempora pro suscipiendis sacris acolitatus et subdiaconatus ordinibus. H. és é. n.

118b l: Obvia ad quatuor tempora pro suscipiendo sacro presbiteratus ordine. H. és é. n.

118b l: Ad idem felírással biró csonka levél. H. és é. n.

119a l: Obvia Transferendi cantorem. H. és é. n.

119a, b l: Obvia commendaticia vel commendatiua Guardiani vel alterius fratris. H. és é. n.

119b—120a l: Obvia commendaticia de subsidio vinario ex alia custodia. H. és é. n.

120a, b l: Littere obviales ad alias custodias pro mendicatione et necessitate conventus. H. és é. n.

120b l: Alia littera mendicatoria brevis. H. és é. n.

120b—121a l: Obvia mittendi fratres ad aliam custodiam. H. és é. n.

121a l: Littera obvialis ministri fratribus transferendis in C. H. n. 1533.

121b l: Alia ad idem ex parte ministri associans fratrem. H. és é. n.

121b l: Littere obviales ex parte ministri ad aliam custodiam. H. és é. n.

121b l: Alia similis priori ad diversa loca. Datum in loco capitulari é. n.

121b—122a l: Alia ad aliam custodiam. H. és é. n.

122a l: Obvia vt frater associatus eat ad aliam custodiam. H. és é. n.

122a l: Alia obvia ut associatus eat ad aliam custodiam. H. és é. n.

122a l: Alia similis prioribus pro infirmario. H. és é. n.

122a, b l: Obvia vt frater in societate occurrenti se conferat ad aliam custodiam moraturus. H. és é. n.

122b 1: Sequuntur Littere obviales a custode fratribus ad diversa loca. H. és é. n.

122b-123a 1: Alia eiusdem materie ad diversa loca. H. és é. n.

123a 1: Alia obvia fratribus ad diversa loca. H. és é. n.

123a 1: Ad idem. H. és é. n.

123a 1: Ad idem. H. és é. n.

123a, b 1: Obvia ad diversa loca. H. és é. n.

123b 1: Obvia seniori patri vt eat ad locum in societate. Bude, év nélkül.

123b 1: Obvia fratribus ad locum propter regis illac adventum. H. és é. n.

123b-124a 1: Obvia fratribus ad tempus ob presenciam Regis. H. és é. n.

124a 1: Obvia vt frater possit ire de contratis ad alium locum. H. és é. n.

124a 1: Littere obviales pro associando fratre ad alium locum sew conventum ex parte custodis. H. és é. n.

124a 1: Alia ad idem. H. és é. n.

124a, b 1: Alia pro associando fratre. H. és é. n.

124b 1: Alia de associando fratre ad locum. H. és é. n.

124b 1: Obvia comitandi sew associandi fratrem ad locum. H. és é. n.

124b-125a 1: Obvia ad comitandum vel associandum fratrem de mandato R. patris ministri. H. és é. n.

125a 1: Alia eiusdem materie ad comitandum fratrem. H. és é. n.

125a 1: Alia ad idem priori similis. H. és é. n.

125a 1: Alia de associando fratre in alium locum. H. és é. n.

125a, b 1: Alia ad idem ad locum sue residence reversuro.

Strigonii, é. n.

125b 1: Obvia pro associando predicatore ad aliam custodiam. H. és é. n.

125b 1: Littere obviales comitandi sew associandi novicios in alium locum. H. és é. n.

125b 1: Alia pro associando fratre nouicio, csonka levél. H. és é. n.

126a 1: Csonka levél h. és é. n.

126a, b 1: Pro scandalo sedando obvia alicui fratri quem dicunt seculares a fratribus interfectum. H. és é. n.

126b 1: Obvia pro reportandis sarcinalis. H. és é. n.

126b 1: Obvia fratribus venientibus ad novum locum. H. és é. n.

127a 1: Ad aliam custodiam uel custodias. H. és é. n.

127a, b 1, Licencia fratribus inquietis ire ad aliam provinciam quamcumque. H. és é. n.

127b 1: Obvia generalis ministri pro reversuris ad provinciam natiuam. H. és é. n.

127b—128a 1: Littera obvia generalis ministri pro fugitivo reversuro ad provinciam natiuam. H. és é. n.

128a, b 1: Littera testimonialis ministri provincialis pro licenciando ad ministrum seu custodem alterius provincie cuiuscunque. H. és é. n.

128b 1: Alia testimonialis pro simili. H. és é. n.

128b—129a 1: Littere obviales ad visitandam ecclesiam sancte marie de angelis porciunculam. H. és é. n.

129a, b 1: Obvia ad visitandum sepulchrum alicuius Sancti. H. és é. n.

129b—130a 1: Alia ad idem similis priori. H. és é. n.

130a 1: Alia ad idem. H. és é. n.

130a, b Conceditur licentia visitandi aliquem locum. H. és é. n.

130b 1: Littere obviales pro visitandis parentibus. H. és é. n.

130b—131a 1: Alia obvia priori similis. H. és é. n.

131a 1: Alia ad Idem brevis. H. és é. n.

131a, b 1: Licentia genitorem infirmum visitandi. H. és é. n.

131b 1: Obvia genitricem infirmam visitandi. H. és é. n.

131b—132a 1: Littere obviales pro visitandis parentibus. H. és é. n.

132a 1: Littere obviales pro consanguineis reuisendis. H. és é. n.

122a, b 1: Alia eiusdem materie. H. és é. n.

132b 1: Alia ad idem. H. és é. n.

132b—133a 1: Littera obviales pro fratribus reuisendis. H. és é. n.

133a 1: Conceditur licentia repatriandi pro consanguineis reuisendis. H. és é. n.

- 133a, b l: Alia eiusdem materie. H. és é. n.
- 133b l: Conceditur licentia repatriandi pro quibusdam negociis disponendis. H. és é. n.
- 133b—134a l: Csonka levél, h és é. n.
- 134a, b l: Alia similis priori pro traducendis Griseis ex aliena provincia. H. és é. n.
- 134b l: Alia eiusdem materie. H. és é. n.
- 134b—135a l: Obvia custodis pro griseis mittendis. H. és é. n.
- 135a l: Alia eiusdem materie de novo sacerdote. H. és é. n.
- 135a, b l: Obvia fratrem vterinum visitandi. H. és é. n.
- 135b l: Conceditur licentia accedendi et eundi ad locum aliquem causa recreacionis. H. és é. n.
- 135b l: Obvia ad Balneum. H. és é. n.
- 136a l: Forma transferendi sorores. H. és é. n.
- 136a, b l: Translacio sororis terciarie ad prefecturam. Csonka levél, h. és é. n.
- 137a, b l: Sequuntur littere obedienciales et primo pro commissario ad generale capitulum. H. és é. n.
- 137b—138a l: Pro discreto capituli generalis. H. és é. n.
- 138 a b l: Alia obvia pro discreto. H. és é. n.
- 138b—139a l: Alia ad generale capitulum pro discreto. H. és é. n.
- 139a l: Alia ad capitulum generale. H. és é. n.
- 139a, b l: Ad provinciam generalis ministri ante capitulum generale. H. és é. n.
- 139b—140a l: Obvia ad provinciam generalis ministri. Ex conventu pesthiensi, év nélkül.
- 140a—141a l: Littere obviales generalis ministri ad provincialem ministrum. Datis in loco nostro de angelis é. n.
- 141a, b l: Alie littere eiusdem generalis ministri. H. és é. n.
- 141b—142a l: Infrascriptio litterarum ad capitulum generale. — Suprascriptio ad generale capitulum patribus.
- 142a, b l: Obvia custodiatu vel littere pro custode instituto H. n. 1535.
- 142b—143b l: Obvia commissariatus dum videlicet custos vel gwardianus instituitur commissarius ad aliqua loca. H. n. 1535.
- 143b—144b l: Obvia dum gwardianus instituitur commissarius ministri ad aliquem locum. H. és é. n.

144b-145b l: Obvia vicecustodiatu tempore capituli generalis. H. n. 1535.

145b-146a l: Obvia pro vicecustode electo. H. és é. n.

146a, b l: Obvia pro vicecustode electo. H. és é. n.

146b-147a l: Alia obvia ad idem. H. és é. n.

147a, b l: Clausula pro custode infirmo. H. és é. n.

147b l: Clausula de custode defuncto. H. és é. n.

148a, b l: Sequuntur littere guardianatus. H. n. 1535.

148b-149a l: Littere pro commissariatu ad aliqua providendum in loco aliquo. H. n. die XII. maj anno gracie 1534.

149a, b-150a l: Sequitur institutio gwardiani per depositionem alterius propter demerita. H. n. 1534.

150a, b l: Obvia pro depositione alicuius gwardiani propter demerita. H. n. 1534.

150b-151a l: Substitutio gwardiani per mortem. H. és é. n.

151a l: Super mutacione gwardiani. H. és é. n.

151a l: Super mutacione gwardiani per resignationem. H. és é. n.

151a l: Ad idem. H. és é. n.

151b-152a l: Obvia pro institucione vicegwardiani per patrem ministrum. H. és é. n.

152a, b l: Quando custos de mandato ministri habet instituere vicegwardianum. H. és é. n.

152b-153a l: Quando custos habet instituere vicegwardianum in aliquo loco. H. és é. n.

153b-154b l: Sequuntur littere obviales pro visitatore. H. n. 1535.

154b-156a l: Littere visitatori pro eligendo discreto ad capitulum. Datum in conventu nostro pesthiensi 3-a die februarii anno domini 1534.

156a-157a l: Informacio pro visitatore qui alias non fuit visitator. H. és é. n.

157a-158a l: Alia informacio de punctis ad capitulum importandis. H. és é. n.

158b l: Visitaciones importande ad capitulum secundum constituciones.

158b-159a l: Nota in consistorio dicitur confiteor ante electionem ministri novi.

- 159a, b 1: Substitutio visitoris per mortem. H. és é. n.
 159b-160a 1: Sequuntur littere obviales pro electo discreto ad capitulum provinciale. H. és é. n.
 160b-161a 1: De eodem discreto alio modo. H. és é. n.
 161a, b 1: De discreto in minori forma. H. és é. n.
 161b-162a 1: De eodem discreto obvia. Ex loco nostro de n. die 2-a augusti 1534.
 162a, b 1: Littere obviales fratribus ad capitulum provinciale transmittendum. Datum in conventu budensi anno restaurate salutis 1533.
 162b-163a 1: Alie littere obviales fratribus ad capitulum provinciale mittendis. H. n. die 20-a februarii 1535.
 163a, b 1: Alia ad Idem Datum in nostro conventu waradiensis penultima die februarii Anno gracie 1535.
 163b-164a 1: Alia ad Idem. H. és é. n.
 164a-165a 1: Alia obvia fratribus ad capitulum. H. és é. n.
 165a, b 1: Littere obviales pro predicatore mittendo Regi vel alicui principi. H. és é. n.
 165b 1: Ad Idem. H. és é. n.
 165b-166a 1: Obvia pro confessore mittendo alicui principi. H. és é. n.
 166a, b Obvia pro predicatore alicui episcopo vel magnati mittendo. H. és é. n.
 166b 167a 1: Obvia quando alicui magnifico domino mittitur predicator. H. és é. n.
 167a, b 1: Obvia predicatori ad bellum. H. és é. n.
 167b-169a 1: Alia obvia ad expeditionem contra thurcas. H. és é. n.
 169a, b 1: Obvia pro predicatore de H. és é. n.
 169b-170a 1: Littere obviales ad idem. H. és é. n.
 170a, b 1: Ad Idem. H. és é. n.
 170b-171a 1: Obvia ad contratas pro confessione audienda. H. és é. n.
 171a, b 1: Obvia quando predicator mittitur alicui conventui. Datum in conventu nostro n. Anno 1535.
 171b-172a 1: Obvia ad mittendum predicatorem alicui conventui vel parochiali ecclesie. H. és é. n.

172a, b 1: *Obvia predicatori ad conventum post recessum gwardiani ad capitulum provinciale. H. és é. n.*

172b—173a 1: *Obvia ad mittendum patrem postulatam ad aliquam provinciam. H. és é. n.*

173a 1: *Obvia pro fratre ut eat ad aliam provinciam ad tempus et maneat in societate confessoris regine. H. és é. n.*

173a, b 1: *Obvia fratribus ad curiam Romanam. H. és é. n.*

173b 1: *Alia ad curiam mittenda. H. és é. n.*

173b 1: *Obvia pro griseis mittendis ad aliam prouinciam. Csonka levél, h. és é. n.*

174a, b 1: *Littere obviales vt fratres ire debeant ad loca tuciora ne capiantur a turcis pessimis. H. és é. n*

174b—175b 1: *Obvia vt fratres fugiantur ne capiantur a turcis. H. és é. n.*

175b—176a 1: *Ad idem in minori forma. H. n. 3a die augusti Anno salutis 1535.*

176a, b 1: *Alia ad idem. H. és é. n.*

176b 1: *Obvia ob rabiem thurcarum fugitivo fratri vt revertatur ad locum suum. H. és é. n.*

177a, b 1: *Obvia inquisitoria de scandalis. H. és é. n.*

177b—178a 1: *Alia obvia inquisitoria de scandalis. H. és é. n.*

178a 1: *Obvia fratribus ad provinciam ministri prouincialis mittendis. H. és é. n.*

178b 1: *Littere obviales ad presenciam Reverendi patris ministri mittendis. H. és é. n.*

178b—179a 1: *Alia similis priori ad presenciam ministri. H. és é. n.*

179a 1: *Obvia pro deferendis litteris ad ministrum vel custodem. Clausula ad Idem. H. és é. n.*

179a 1: *Littere obviales adeundi patrem ministrum provincie. H. és é. n.*

179b 1: *Conceditur licencia eundi ad patrem ministrum. H. és é. n.*

179b 1: *Alia ad Idem. H. és é. n.*

179b 1: *Alia eiusdem materie. H. és é. n*

179b—180a 1: *Ad idem. H. és é. n.*

180a 1: *Littere obviales fratribus mittendis ad presenciam custodis pro negociis conventus siue loci. H. és é. n.*

- 180a. b l: Alia ad presenciam custodis obvia. H. és é. n.
 180b l: Obvia vocatoria ad presenciam custodis. H. és é. n.
 180b l: Vocat custos fratrem ad sui presenciam. H. és é. n.
 180b l: Alia eiusdem materie. H. és é. n.
 180b-181a l: Ad Idem cum clausula. H. és é. n.
 181a l: Obvia pro litteris vel custodis deferendis sew mittendis ad gwardianum. H. és é. n.
 181a l: Obvia pro litteris ministri deferendis ad gwardianum. H. és é. n.
 181a, b l: Littere obviales pro infirmis fratribus mittendis ad medicos. H. és é. n.
 181b l: Alia ad Idem. H. és é. n.
 181b-182a l: Alia priori similis. H. és é. n.
 182a l: Alia obvia mittens fratrem ad medicos. H. és é. n.
 182a l: Alia obvia pro pluribus fratribus ad medicos. H. és é. n.
 182a, b l: Alia ad idem pro pluribus fratribus. H. és é. n.
 182b l: Ad idem singulari persone manum ledenti. Strigonii ex conventu sancte marie tercia die maÿ, év nélkül.
 182b-183a l: Alia eiusdem materie. H. és é. n.
 183a l: Alia ad Idem optima. H. és é. n.
 183b l: Obvia ad medicos pro oculorum infirmitate. H. és é. n.
 183b l: Alia eiusdem materie. H. és é. n.
 183b-184a l: Littere obviales pro infirmis locum mutandis. H. és é. n.
 184a l: Ad idem obvia pro mutacione æeris. H. és é. n.
 184a l: Alia obvia pro mutacione æeris. H. és é. n.
 184b l: Littere obviales fratribus infirmis ad balneum. H. és é. n.
 184b l: Alia ad Balneum obvia. H. és é. n.
 184b-185a l: Alia ad idem. H. és é. n.
 185a l: Littere obviales pro artificibus. H. és é. n.
 185a, b l: Alia ad Idem. H. és é. n.
 185b l: Alia obvia pro pluribus artificibus. H. és é. n.
 185b l: Ad idem clausula. Négy különbözö clausula. H. és é. n.
 186a-187b l: Sequuntur littere Supplicatorie ad papam pro canonizacione beati patris fratris Johannis Capistrani ex parte

patris ministri. Bude Ex Sancto Johanne Siue ex conventu Sancti iohannis Anno gracie 1534. *Infrascriptio*: Eiusdem vestre Sanctitatis orator et Seruus fr. Nicolaus de n. ordinis Minorum Regularis minister prouincie hungarie Saluatoris. *Suprascriptio*: Sanctissimo domino nostro pape leoni X. pontifici maximo domino semper graciousissimo.

187b-188b 1: Littere ad papam pro canonisatione supra-dicti patris capistrani ex parte dominorum capitularium. H. és é. n. 189a. b 1: Ad idem in minori forma. H. és é. n.

189b-190a 1: Supplicacio de eadem materia, H. és é. n.

190a-191a 1: Alia supplicacio ad Idem. H. és é. n.

191a-192a 1: Alia supplicacio de eadem materia. H. és é. n.

Infrascriptio: Sanctitati vestre et vere obedientes filij iudex iurati-que cives ac communitas civitatis N. *Superscriptio*: sanctissimo in christo patri et domino domino leoni diuina prouidencia Sacrosancte romane ac universalis ecclesie pontifici maximo domino clementissimo.

192a-194a 1: Littere ad papam ex parte patris ministri generalis. Quibus orat ne ad pontificium promoueatur. Ex loco de n. die y mentis may. Anno christi 1534. Eiusdem beatitudinis vestre obsequentissimus filius frater nicolaus de n. Minister generalis indignus ordinis minorum obseruancia minimus. :

194a-195a 1: Recommendacio Religionis. Datum in Regali ciuitate Budensi. Anno gracie 1534.

195a, b 1: Item clausula pro Recommendatione. Datum in ciuitate n. Anno gracie 1534.

196a-198b 1: Epistola ad papam ex parte Regis Hungarie. Quibus petit vt Regno suo subsidio sit. Ex castro nostro budensi kalendis decembris Anno gracie, 1520. Eiusdem vestre sanctitatis de uotus filius ludouicus hungarie Bohemie Sclauonie Croacie Rex.

198b-199b 1: Littere pro canonizacione beati patris iohannis capistrani ad reverendissimum dominum Nicolaum tituli Sancte Anastasie presbiterum cardinalem ex parte patris ministri prouincie hungarie. Ex conventu nostro pesthiensi 4a die augusti Anno gracie 1534. *Infrascriptio*: Eiusdem vestre Reuerendissime dominacionis capellanus fr. Nicolaus de n. minister prouincie hungarie.

199b 200a 1: Tituli cardinalium. Pluribus cardinalibus suprascriptis. De eisdem tituli.

200a-201a 1: Littere ad Reverendissimum patrem et dominum nicolaum tituli Sancti laurencii presbyterum cardinalem et sedis apostolice de latere legatum ex parte patris ministri et provincie tocius hungarie fratribus. Quibus petitur ne fratrem apostatam ad episcopatus culmen promoueri paciatur. Ex conventu nostro n. terciã die Marcÿ Anno gracie 1534. Eiusdem vestre Reverendissime de capellani Minister et ceteri fratres ordinis minorum Regularis observancie provincie hungarie Salvatoris.

201a-202a 1: Littere ad Archiepiscopum Supplicatorie pro piscibus et regraciatorie pro beneficiis. Ex conventu n. Anno gracie 1534.

202a 1: Tituli et superscripcio archiepiscoporum. Reverendissimo domino domino Nicolao archiepiscopo Strigoniensi etc. domino meo colendissimo. Alio modo: Antistiti optimo patri presulum bene merenti. episcoporum principi. Sanctimonie studioso patri patrum. nullius sapiencie inexperti, grauissimo patri. presulatus tutori, episcopatum asylo, metropolis rectori, episcoporum prefecto dignissimo.

202a, b 1: Supplicacio pro frugibus. H. és é. n.

203a, b 1: Alia supplicacio ad archiepiscopum pro piscibus et vino. H. és é. n. Infrascriptio és Suprascripcio.

203b-204a 1: Supplicaciones breves ad archiepiscopum. H. és é. n.

204a. b 1: Alia supplicacio brevis. Wysegrad é. n.

204b 1: Alia supplicacio pro piscibus. Ex loco nostro de n. Anno gracie 1534.

205a-206a 1: Forma pro presentandi fratribus episcopo dyecesano et si opus fuerit litteras pro mendicacione petendi. Ex conuentu nostro, é. n.

206a, b 1: Supplicacio querulosa ad episcopum contra plebanum fratres nostros persequentem. H. és é. n. két clausulával.

207a, b 1: Epistola ad episcopum regraciatoria et ex parte cuiusdam fenilis. H. és é. n.

207b-208a 1: Epistola ad episcopum in qua supplicatur pro frugibus et vino. H. és é. n. Superscripcio: Reverendissimo do-

mino domino paulo episcopo vaciensi vel alteri domino meo generosissimo. Infrascriptio: Eiusdem vestre Reverendissime d. capellanus fr. nicolaus de t. et t. ordinis minorum Regularis obseruancie.

208a, b 1: Supplicaciones breues ad episcopos. H. és é. n.

208b 1: Alia supplicacio pro vino et oleo. H. és é. n.

208b—209a 1: Alia supplicacio eiusdem materie. H. és é. n.

209a 1: Supplicacio ad episcopum pro vino et oleo. H. és é. n.

209a, b 1: Supplicacio ad episcopum vt nostra privilegia custodire et custodiri facere dignetur inuolabiliter. H. n. Anno graciae 1535.

209b—210a 1: Littere ad prepositum vt predicatorem sibi missum hilari vultu acceptet. H. és é. n.

210a—211a 1: Epistola ad eundem prepositum regraciatoria de vino et supplicatoria pro tritico ac venie postulacio de perdicione boum. Ex loco nostro de n. é. n. Infrascriptio: Eiusdem vestre R. d. deuotus filius fr. petrus. Supra Scriptio: Reuerendo in Xto patri et domino petro de n. generali commissario totius ordinis premonstratensis in regno hungarie et preposito de n. dignissimo ac bene merito domino suo colendissimo atque obsequentissimo.

211a 1: Abbatibus eodem modo scribitur vt prepositis. Doctoribus vero canonicis sic scribitur: Superscriptio: Venerabili et egregio domino nicolao de n. utriusque iuris doctori et canonico ecclesie Strigoniensis domino sibi fauorabilissimo ac fidelissimo.

211a—212a 1: Epistola ad aliquem canonicum. H. és é. n.

212a 1: Plebano sic scribitur: honorabili domino iohanni de n. plebano parochialis ecclesie pestiensis domino sibi fidelissimo atque colendissimo.

212a 1: Abbatibus sic scribitur: Reverendo in Christo patri et domino petro. obseruando in tali monasterio presidi integro sacrorum morum plenissimo Sanctimonie deditissimo. talis ecclesie vel abbacie primario monachorum bene merenti prefecto pie sue fidei custodi domino suo colendissimo.

212a 1: Doctoribus canonicis sic scribitur. Venerabili et egregio domino petro de quinque ecclesiis vtriusque iuris doctori et canonico ecclesie strigoniensis domino sibi precolendissimo ac

fauorabilissimo. vt prius eciam scripsi in precedenti folio de doctoribus canonicis.

212b-213b 1: Sequuntur littere ad regem pro variis necessitatibus. Ex loco Wysegradiensi prenotato die prima mensis may 1535. Infrascriptio: Eiusdem vestre maiestatis capellani fr. n. de n. gwardianus ceterique fratres de loco n.

214a-215a 1: Littere ad regem ut emulis et detractoribus aures non prebeat. Ex loco nostro de n. Anno gracie 1535. Infrascriptio: Eiusdem vestre maiestatis capellanus fr. n. de n. minister provincie. Suprascriptio: Serenissimo principi et domino domino iohanni regi hungarie excellentissimo domino suo graciosissimo.

215a 1: Alia Superscriptio ad regem Hungarie: Serenissimo principi et domino Domino Johanni regi hungarie excellentissimo, domino suo graciosissimo. Vel sic: Serenissimo principi et domino, domino nicolao, dei gracia hungarie vel hungarorum regi excellentissimo atque graciosissimo et benignissimo.

215a 1: Alia ad regem francie. Christianissimo ac potentissimo francorum regi illustrissimo domino suo beneficentissimo atque graciosissimo.

215a 1: Imperatori romano scribitur sic: domino cesari faustissimo, augusto sacratissimo romanorum imperatori, inuictissimo christianorum regi, felicissimi augustalis impery protectori, pio benigno cesari atque pyssimo.

215a 1: Alia alio modo. Domino Carolo, imperatori romanorum augusto. domino suo benignissimo atque pyssimo.

215b 1: Tituli regum.

215b 1: Supplicationes ad regem. Ex loco nostro de n., év nélkül.

216a, b 1: Supplicacio ad regem pro elemosina ad reparationem claustrum et alyis vite necessarys. H. és é. n.

216b 1: Alia supplicacio eiusdem materie. H. és é. n.

216b-217a 1: Supplicacio quod elemosina pecuniaria deputata pro reformatione claustrum nondum restituta est. H. és é. n.

217a 1: Supplicacio pro vestitura, oleo et piscibus. H. és é. n.

217b 1: Supplicacio pro eo quod elemosinam a rege pro vestitura deputatam castellaneus non vult dare. H. és é. n.

217b—218b 1: Supplicacio vt rex defendere velit a maliolis et persequentibus nos. H. és é. n.

218b—219b 1: Supplicaciones ad reginam pro vestitura et alys etc. H. és é. n.

219a 1: Alia supplicacio pro vestitura. H. és é. n.

219a, b 1: Supplicacio ad reginam pro reparacione et structura ecclesie tecture ipsius claustrum et pro vestitura. Super scriptio. Serenissime principisse et domine. domine Anne dei gracia hungarie regine excellentissime, domine sue graciousissime vel benignissime. Infra scriptio. Eiusdem vestre celsitudinis seruitor deditissimus. fr. n. gwardianus de n.

219b 1: Alio modo. Eiusdem vestre majestatis capellani. fr. n. de n. gwardianus ceterique fratres de loco Wyssegradiensi.

219b—220a 1: Sequuntur supplicaciones ad ducem vel marchionem et primo supplicatur pro vino et tritico. H. és é. n.

220a, b 1: Alia supplicacio pro victualibus et vestiture prouisione. H. és é. n.

220a 1: Supplicacio ad ducem vel marchionem vt testudines cooperiri faciat. Super scriptio: Illustri domino nicolao duci bozne, inclito domino gracioso. Illustri et magnifico domino petro marchioni brandenburgensi, domino suo gracioso vel obseruandissimo. H. és é. n.

221a, b 1: Sequuntur littere ad palatinum pro eo, vt recoretur de C. C. florenis a Rege pro instauracione nostri claustrum deputatis. (ex loco nostro penultima die may.)

221b—222a 1: Alia epistola ad palatinum in qua eidem supplicatur, vt curam habeat de promissione regia speciale. H. és é. n.

222a, b 1: Alia epistola eiusdem materie. (ex conuentu nostro etc. penultima die may) infrascriptio. Eiusdem vre spectabili et magnifice dominacionis capellanus, fr. petrus de n. gwardianus loci nostri etc.

223a 1: Supplicacio ad eundem palatinum vt supplicantibus patrocinari dignetur. (ex loco Wyssegradiensi.)

223a—224a 1: Sequuntur littere ad Wayuodam transiluanensem. In quibus supplicatur pro frugibus et Vino. H. és é. n.

224a, b 1: Epistola regraciatoria pro bobus concessis, et supplicatoria pro tritico. H. és é. n.

224b—225a 1: Supplicacio ad eundem Waýuodam pro frugibus. H. és é. n.

225a b 1: Sequuntur littere ad alios magnificos dominos et primores, agitur graciaram actio de beneficýs. H. és é. n.

225b—226a 1: Supplicacio vt detur libera facultas in aquis piscandi et de Siluis ligna educendi, vt prius fuit concessum. H. és é. n.

226a, b 1: Epistola responsiua vt petitiones exaudiantur a ministro. H. és é. n.

226b 1: Graciaram actio et excusatio. H. és é. n.

227a, b 1: Alia epistola ejusdem materie ad patronum capituli futuri. H. és é. n.

227b 1: Supplicatur vt iusticia administretur. H. és é. n.

228a 1: Supplicatur vt iusticia administretur. H. és é. n.

228a, b 1: Supplicatur pro reformatione claustrí, et quod credatur fratribus quidquid dixerint. (ex claustro etc.)

228b—229a 1: Supplicacio de Ablatorum equorum restitutione (ex claustro nostro etc.)

229a 1: Epistola gratulatoria de reoptentu castelli vel castri aut ciuitatis (ex loco nostro de n.)

229a, b 1: Supplicacio pro tritico. H. és é. n.

229b—230a 1: Supplicacio pro piscibus et oleo. H. és é. n.

230a 1: Supplicacio pro eo, quod prouisor curie dicit se non posse elemosinam fratribus deputatam dare. H. és é. n.

230a, b 1: Epistola credencialis. (ex loco nostro de n. tertia die maý, 1534.)

230b—231a 1: Epistola regratulatoria et excusatoria. H. és é. n.

231a, b 1: Supplicacio pro frumento, piscibus, vino et oleo. H. és é. n.

231b 1: Sequuntur littere ad egregios dominos. Supplicatur vt promissum vsionem dignetur mittere. H. és é. n.

231b—232a 1: Supplicatur, vt Sales permittantur vendi. H. és é. n.

232a, b 1: Epistola de eo, quod Sales venditi sunt. Super scripcio. egregio domino petro de n. comiti camere salium pesthensis. domino Sibi honorando. H. és é. n.

232b—233a 1: Graciarum actio de beneficys impensis. H. és é. n.

233a 1: Graciarum actio de diligencia in litteraram instrumentalium procuracione et confectione et emendacione. H. és é. n.

233a, b 1: Supplicacio pro tritico optima. H. és é. n.

233b—234a 1: Supplicacio pro subsidio a rege deputato per thesaurium nondum soluto. H. és é. n.

234a 1: Litere Baronum et Egregiorum conjugibus primo graciarum accio. H. és é. n.

234a, b 1: Graciarum accio pro beneficys et supplicacio pro eguminibus et piscibus. H. és é. n.

234b—235a Graciarum accio pro beneficys. H. és é. n.

235a 1: Epistola regraciatoria pro bobus concessis. H. és é. n. Supra scripcio: Magnifice domine chaterine chaterine de thelegd (sic) consorti magnifici domini Stephani de bathor Wayuode transilvaniensi, domine sue beneficentissime vel graciose.

235b—236b 1: Supplicacio pro eo vt elemosina vinaria a patronis ordinata reddatur. H. és é. n.

236b 1: Litere viduis dominabus pro porcis. H. és é. n.

236—b237a 1: Alia epistola de eisdem viduis in qua supplicatur pro vino et frumento nec non cibo quadragesimali. H. és é. n. Super scripcio: Magnifice domine Anne de raska relicte condam magnifici domini Stephani de bathor. domine et patrone graciose. Alio modo: generose domine Anne, Relicte egregy condam domino trinka, domine sue graciose vel in christo colende.

273b 1: Sequitur saluus conductus. pro vestitura disponenda, H. és é. n.

237b—238b 1: Supplicacio vt confrater ab omni exactionum solucione immunis et liber permittatur. H. és é. n.

238b—239a 1: Saluus conductus pro griseis, disponendis fratribus. H. és é. n.

239a, b 1: Saluus conductus vt confrater ab omni exactionum solucione abire permittatur, qui portauit fratribus pannos et griseos. H. és é. n.

239b—240a 1: Saluus cnductus pro traducendis griseis ad necessitates fratrum. H. és é. n.

240a, b 1: Ad idem pro literis deferendis. H. és é. n.

240b—241a 1: Saluus conductus ex parte piscium. H. és é. n.

241a, b 1: Supplicatur vt duo vasa vini sine omni exaccione thelonaria importari permittantur. H. és é. n.

241b 1: Vt confrater ab omni exaccione theloniaria abire permittatur supplicacio. H. és é. n.

241b–242a 1: Saluus conductus pro conductione aliquae materiae ad fabricam claustris nostri. H. és é. n.

242b 1: Ad idem pro asseribus. H. és é. n.

242b–243a 1: Saluus conductus vt cum vino et frugibus sine solucione tributaria fratres abire permittantur. H. és é. n.

243a, b 1: Ut fratres permittantur abire pacifice absque receptione cuiuslibet thelonij vel tributi. H. és é. n.

243b 1: Ad idem brevis. H. és é. n.

* * *

Ezzel a codex bibliographiai ismertetését befejeztem. Tartalmáról, mely a bibliographiai résznél sokkal érdekesebb, a jövő alkalommal.